

PROGRAMMA 2 – ECONOMIE, WERK EN ONTWIKKELING

Veenendaal maakt
plaats voor jou

Visie Economie, werk en ontwikkeling

Economische ontwikkeling en werkgelegenheid

Binnen het ruimtelijk gebied van Veenendaal is de uitdaging om de economie van Veenendaal in balans te houden met de groei van de bevolking.

Uitgangspunt hierbij is de verbinding tussen het stimuleren van de lokale economie en het behouden en vergroten van kwalitatieve en kwantitatieve werkgelegenheid op verschillende niveau's.

Thema's Economie, werk en ontwikkeling

I. Economische ontwikkeling en werkgelegenheid

II. Recreatie en toerisme

Financiën Economie, werk en ontwikkeling

Bedragen x € 1.000	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Baten	1.232	1.232	1.232	1.232
Lasten	2.062	1.932	1.807	1.806
Saldo programma (voor mutaties reserves)	-830	-700	-575	-574
Beschikkingen	564	564	564	564
Stortingen	0	0	0	0
Saldo mutaties reserves	564	564	564	564
Saldo programma (na mutaties reserves)	-266	-136	-11	-10

Actuele ontwikkelingen Economie, werk en ontwikkeling

Thema I - Economische ontwikkeling en werkgelegenheid

In regioverband en in contacten met de provincie brengen wij het belang van een economisch toekomstbestendig Veenendaal onder de aandacht. Wij geven daarbij richting aan de wenselijke vormen van bedrijvigheid, die passen binnen de beschikbare ruimte en aansluiten bij de ambities die Veenendaal heeft op het gebied van energie, klimaatadaptatie duurzaamheid en circulariteit. Daarbij is ook van belang een focus te kiezen voor het type werkgelegenheid. Hierbij is er een duidelijke relatie met de Opgave Groei en Bloei en Duurzaam Veenendaal zoals beschreven in Programma 1 – Fysieke leefomgeving.

Uitwerking economisch profiel lokaal en regionaal

In regioverband wordt het economische profiel in de Strategische Agenda uitgewerkt. Op lokaal niveau werken wij deze in samenspraak met het georganiseerde bedrijfsleven en andere relevante partijen uit in de volgende onderdelen:

- Vertaling van de uitkomsten van het onderzoek naar de veranderende toekomstige economie in de Omgevingsvisie.
- Opstellen van een risico- en kansenkaart gericht op economische bedrijvigheid en hoe we hier de vraag op kunnen afstemmen.
- Het maximaal benutten van de bestaande bedrijventerreinen met verduurzaming en intensivering als speerpunten.
- Bepalen welke typen werkgelegenheid we hiervoor willen inzetten, die aansluiten bij de gemeentelijke ambities waarbij we rekening moeten houden met de beperkte ruimtelijke mogelijkheden.

Daarbij is een stevige relatie met het lokale en regionale bedrijfsleven relevant om te bepalen waar de gewenste, innovatieve ondersteuningsbehoefte ligt met een focus op de meest kansrijke sectoren ICT, Metaal en Food. Ook dient de al bestaande relatie met onderwijs en

ondernemers te worden versterkt en uitgebouwd om de gewenste clustervorming in de zogenoemde ecosystemen te ontwikkelen.

Inzet op ondersteunen van ondernemers

Daarnaast blijft onze inzet erop gericht om de lokale en regionale infrastructuur en beschikbare instrumenten zo goed mogelijk te benutten om ondernemers te ondersteunen. Een belangrijk aandachtspunt is de toenemende arbeidskrachte in diverse sectoren, wat van invloed is op de economische groei van bedrijven. Dit geldt voor ondernemers op de bedrijventerreinen, in de horeca maar ook in de zorg en logistiek. Op regionaal niveau wordt vanuit verschillende projecten inzet gepleegd om op een zo goed mogelijke manier vacatures in te vullen vanuit het beschikbare arbeidspotentieel.

Een relevant vraagstuk is hoe wij omgaan met een veranderende economie. De traditionele detailhandel komt door online winkelen steeds meer onder druk te staan. Naast ondernemerswensen komen de wensen van inwoners steeds meer centraal te staan in de ontwikkeling van de gewenste voorzieningenstructuur. Digitalisering, de mogelijkheden van Artificial Intelligence (AI) en robotisering zijn van invloed op de invulling van werkgelegenheid. Dit maakt de behoefte en noodzaak om anders te werken groter, waarbij bepaalde beroepen veranderen of zelfs verdwijnen. Daarnaast moet rekening worden gehouden met de al aanwezig arbeidskrachte. Dit vereist aandacht en focus op tijdige om- en bijscholing, waarbij ook het bedrijfsleven ondersteund kan worden om te investeren in de toekomstbestendige inzetbaarheid van medewerkers. In dit proces wordt de aansluiting gezocht bij de ontwikkelingen in de Human Capital Agenda (HCA) en de arbeidsmarktregio FoodValley (AMR FV).

Wij zetten in op intensivering bedrijventerreinen

Wij gaan, in samenwerking met het georganiseerde bedrijfsleven, voor één of maximaal twee bedrijventerreinen onderzoeken of een gebiedsplan gemaakt kan worden. Dit plan bevat dan, naast intensivering, ook koppelkansen voor verduurzaming. Hiervoor is mogelijk additionele financiering noodzakelijk. Dat wij niet kiezen voor intensivering op individueel pandniveau heeft te maken met het gegeven dat, op basis van casuïstiek, dit lastig te realiseren is. Obstakels zijn vooral de financiële uitdagingen die hiermee gemoeid zijn. Daarnaast wordt bij de ontwikkeling van het voormalige TN-terrein zoveel mogelijk rekening gehouden met intensivering van werkgelegenheid.

Aandacht voor starters, zzp'er en ondernemersdienstverlening

We willen startende ondernemers nog meer en beter ondersteunen. Het merendeel van startende ondernemers wordt gevormd door zzp'ers. Deze zijn op lokaal niveau niet georganiseerd en daarom minder goed te bereiken. Wij willen daarom onderzoeken op welke wijze deze grote groep ondernemers zo goed mogelijk kan worden ondersteund. Op basis van een interne en externe inventarisatie van knelpunten en behoeften, willen wij onze ondernemersdienstverlening zo goed mogelijk uitvoeren.

Het behouden en bevorderen van werkgelegenheid

Het behouden en bevorderen van werkgelegenheid is om meerdere redenen een zorg. Het gebrek aan beschikbare fysieke ruimte voor bedrijvigheid speelt een rol. Met de transformatie van een bestaand bedrijventerrein naar woningen, neemt deze ruimte zelfs af. Hierdoor moet meer worden ingezet op stedelijk werken en intensivering van bedrijvigheid. Daarnaast wordt het behoud en de groei van werkgelegenheid ook belemmerd door een tekort aan voldoende en gekwalificeerd personeel. De prognose van werkgelegenheidscijfers laat nog steeds een groei zien in praktisch alle sectoren, waardoor dit probleem van arbeidskrachte alleen maar toeneemt. Wij richten ons daarom op een betere aansluiting tussen vraag en aanbod van personeel en willen meer zicht hebben op het onbenut arbeidspotentieel om deze krapte tegen te gaan. Wij investeren in een goede aansluiting tussen onderwijs en arbeidsmarkt. Veenendaal onderscheidt zich hierbij binnen de regio Foodvalley als ICT-gemeente.

Programma Vitale Binnenstad

Eind 2024 loopt het huidige programma Vitale Binnenstad af. Bij de Kadernota 2025 is besloten om de gemeentelijke inbreng op termijn (gedeeltelijk) te beëindigen en dit verder over te laten aan ondernemers. Om dit proces tijd te geven en geleidelijk te laten verlopen, wordt het programmamanagement pas eind 2026 stopgezet. De overlegstructuur met ondernemers, vastgoedeigenaren en culturele instellingen blijft daarmee nog twee jaar overeind. Met de samenwerkende partijen richten wij ons daarom ook de komende twee jaar op een complete en comfortabele binnenstad, die economisch en sociaal vitaal is voor de ondernemers in de binnenstad, de bewoners van Veenendaal en regionale bezoekers en toeristen. Belangrijke projecten en ontwikkelingen voor 2025 zijn het project Tuinstraat, de ontwikkelingen op het vlak van een nieuw theater in de Duivenweide, het afronden van een aantal projecten ten aanzien van de vergroening van de binnenstad, duurzame stadsdistributie, het tegengaan van de leegstand en de organisatie van aantrekkelijke activiteiten in de binnenstad.

Digitalisering

Circa 25 tot 30% van onze inwoners sluit niet of nauwelijks aan bij de nieuwe digitale werkelijkheid. De digitale inclusie is een verbijzondering van de inclusieve stad Veenendaal. Sinds 2023 is een jaarlijks bedrag van € 150.000 beschikbaar, in 2025 voor het laatst. Inmiddels is onderzoek gedaan naar de problemen in de aansluiting op de digitale samenleving en wordt gewerkt aan beleid. Dit komt in 2025 tot uitvoering. De middelen worden besteed aan uitvoering van beleid in de vorm van projecten en subsidies, bijvoorbeeld voor het vergroten van inzet van vrijwilligers.

Thema II - Recreatie en toerisme

De bewoners van Veenendaal zijn voor het recreëren in het groen, met name aangewezen op recreatievoorzieningen rondom Veenendaal. Belangrijke aandachtspunten in 2025 zijn inzetten op effectieve samenhang tussen de verschillende regionale toeristisch recreatieve samenwerkingsverbanden en recreatieve pakketten waarin Veenendaal participeert, duurzaam beheer van natuurgebieden en duurzame mobiliteit van en naar recreatiegebieden vanuit Veenendaal. Ook gaan wij in regionaal verband werken aan het beter op de kaart zetten van de Grebbelinie.

Evenementenbeleid

Op 3 juni 2024 heeft de raad het nieuwe evenementenbeleid voor de jaren 2024 en volgend vastgesteld met daarin onder andere aandacht voor duurzaamheid en gezondheid, locaties, geluidsnormen en levendigheid. Het aantal zondagen waarop evenementen kunnen plaatsvinden is verruimd van 6 naar 12. De locatie Markt is nu ook aangewezen als locatie waar op zondag bepaalde evenementen mogen. Een ontheffingsmogelijkheid voor verruiming van de eindtijd van muziek op doordeweekse dagen is opgenomen. De Agenda Toegankelijkheid is als thema opgenomen met daarin onder meer aandacht voor de toegankelijkheid bij evenementen voor mindervaliden.

Het is onze taak een goede balans te vinden tussen de levendigheid van de stad en het voorkomen van overlast door onder andere het stellen van duidelijke kaders, het vroegtijdig betrekken van omwonenden en het borgen van de veiligheid van inwoners tijdens evenementen. In de nog lopende projecten en ontwikkelingen, zoals de herinrichting Stadspark/evenemententerrein, de ontwikkelingen in het kader van mogelijke nieuwbouw Theater Lampegiet en de upgrade van de Markt wordt ook aandacht aan ruimte en voorzieningen voor evenementen besteed.

Heroverwegingsvoorstellen kadernota 2025-2028

Halveren bijdrage Citymarketing (€ 50.000 vanaf 2027)

De gemeente draagt bij aan de branding en citymarketing van Veenendaal vanuit het motto "Wonen, werken en leven". Dat gebeurt door deelname aan de coöperatie "Dit is

Veenendaal". In overleg met de betrokken partners willen we komen tot een evenwichtige kostenverdeling waarbij de gemeentelijke bijdrage wordt gehalveerd.

Vitale binnenstad – stoppen met programmamanagement (€ 75.000 vanaf 2027)

De gemeentelijke inbreng binnen de huidige overlegstructuur in de binnenstad wordt gedeeltelijk beëindigd en dit wordt overgedragen aan de ondernemers. Om dit proces zo goed mogelijk en geleidelijk te laten verlopen wordt het huidige programmamanagement ingaande 2027 stopgezet.

Vitale binnenstad – geen inzet stimuleren fietsparkeren (€ 36.000 vanaf 2025)

De inzet om fietsparkeren in de binnenstad te stimuleren wordt beëindigd.

Recreatie en toerisme – schrappen subsidies (€ 56.000 vanaf 2026)

De inzet op het gebied van recreatie en toerisme blijft beperkt tot de al lopende samenwerkingsverbanden. De uitvoering van de ambities uit de visie Recreatie en Toerisme (maart 2024) komt te vervallen. Dit is bij de vaststelling van de visie ook in het raadsvoorstel specifiek benoemd.

Schrappen innovatiefonds (€ 100.000 vanaf 2025)

Het budget om innovatieve initiatieven vanuit ondernemers financieel te ondersteunen komt te vervallen.

Verhogen toeristenbelasting

De toeristenbelasting wordt verhoogd naar € 2,70 per overnachting en komt daarmee boven het landelijk gemiddelde te liggen.

Thema I – Economische ontwikkeling en werkgelegenheid

Algemeen Economische ontwikkeling en Werkgelegenheid

Veenendaal richt zich op een zo goed mogelijk vestigingsklimaat voor bestaande en nieuwe ondernemers, waarbij de werkgelegenheid wordt gestimuleerd.

Wat willen we bereiken?

I.a. Veenendaal is een aantrekkelijke stad om te werken en ondernemen.

Wat gaan we daarvoor doen?

I.a.1. We stimuleren en faciliteren startende ondernemers door o.m. organiseren van een jaarlijks startersevent en het informeren en ondersteunen van starters bij vragen.

Wat willen we bereiken?

I.b. Behouden en uitbreiden werkgelegenheid voor Veenendaal.

Wat gaan we daarvoor doen?

I.b.1. We faciliteren en ondersteunen bestaande en nieuwe ondernemers door inzet van onze accountmanager, periodieke overleggen met het bedrijfsleven, zorgen voor een goede doorgeleiding en coördinatie van afhandeling van ondernemersvraagstukken.

Wat willen we bereiken?

I.c. Vanwege de beperkte ruimte zetten we in op intensivering en verduurzamen van bestaande bedrijventerreinen.

Wat gaan we daarvoor doen?

I.c.1. We gaan aan de slag met het intensiveren en verduurzamen van één bedrijventerrein.

Wat willen we bereiken?

I.d. Veenendaal profileert zich met de ICT-campus en richt zich op de ontwikkeling van Food en Metaal.

Wat gaan we daarvoor doen?

I.d.1. We stimuleren en faciliteren de mogelijkheden voor ecosystemen, clustervorming en campussen binnen de sectoren ICT, Food en Metaal. Het gaat dan om netwerkvorming, samenwerking en verbinding tussen onderscheiden bedrijven.

Wat willen we bereiken?

I.e. We willen uitbreiding van het aantal bedrijventerreinen.

Wat gaan we daarvoor doen?

I.e.1. In samenspraak met provincie Utrecht, Regio Foodvalley en met de Groene Metropool (Verstedelijkingsstrategie) onderzoeken we welke uitbreidingslocatie voor bedrijventerreinen mogelijk zijn.

Wat willen we bereiken?

I.f. Veenendaal is een aantrekkelijke stad om te wonen, werken en leven.

Wat gaan we daarvoor doen?

I.f.1. We werken aan de Vitale Binnenstad met aandacht voor een divers pallet aan functies, vergroening, duurzame stadsdistributie, tegengaan van leegstand, aantrekkelijke activiteiten en de projecten Tuinstraat en nieuw theater in de Duivenweide.

I.f.2. Met #DitisVeenendaal werken gemeente, cultuur, bedrijfsleven en diverse maatschappelijke partijen samen om Veenendaal op de kaart te zetten als interessante vestigingsplaats voor bedrijven, als dé stad om te winkelen

Wat willen we bereiken?

I.g. We realiseren in Foodvalley verband een volledig circulaire economie in 2050. 50% minder gebruik van primaire grondstoffen (metalen, fossiel, mineralen) in 2030.

Wat gaan we daarvoor doen?

I.g.1. We voeren het regionale actieplan Living Lab waarbij de actiepunten zich richten op: - duurzamer gebruik van grondstoffen - meer concurrerend vermogen - Regio Foodvalley als innovatieve kennisregio voor circulaire economie.

Verbonden partijen Economische ontwikkeling en werkgelegenheid

Dit is niet van toepassing voor dit thema.

Beleid gerelateerd aan thema Economische ontwikkeling en werkgelegenheid

Naam beleidsstuk	Wanneer vastgesteld
Beleid perifere detailhandel Foodvalley 2020 - 2025	16-12-2021
Detailhandelsbeleid Veenendaal 2023 -2026	16-11-2022
Omgevingsvisie 2020 - 2030	dec-20
Programmaplan Living Lab Circulair 2024-2028	feb-24
Visie Bedrijventerreinen 2022 – 2030	26-1-2023

Taakvelden thema Economische ontwikkeling en werkgelegenheid

Taakveld (bedragen x € 1.000)	B/L	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
0.64 Belastingen overig	Baten	-638	-638	-638	-638
Totaal 0.64 Belastingen overig		-638	-638	-638	-638
3.1 Economische ontwikkeling	Lasten	520	526	451	451
Totaal 3.1 Economische ontwikkeling		520	526	451	451
3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	Baten	-23	-23	-23	-23
Totaal 3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur		-23	-23	-23	-23
3.3 Bedrijfsloket en -regelingen	Baten	-315	-315	-315	-315
	Lasten	934	931	931	931
Totaal 3.3 Bedrijfsloket en -regelingen		620	616	616	616
3.4 Economische promotie	Baten	-257	-257	-257	-257
	Lasten	418	342	292	291
Totaal 3.4 Economische promotie		162	85	35	34
Totaal Thema Economische ontwikkeling en werkgelegenheid		641	567	442	441

Thema II – Recreatie en toerisme

Algemeen Recreatie en toerisme

Veenendaal zorgt voor een aantrekkelijke binnenstad waar bewoners, regionale bezoekers en toeristen graag verblijven. Samen met gemeenten in de regio investeren we in (duurzaam) beheer en toegankelijkheid van natuurgebieden.

Wat willen we bereiken?

II.a. Veenendaal heeft een aantrekkelijke binnenstad waar bezoekers uit de regio en toeristen graag op bezoek komen.

Wat gaan we daarvoor doen?

II.a.1. Via het Regionaal Bureau voor Toerisme (RBT) zetten we (de binnenstad van) Veenendaal en de ons omringende regio op de kaart.

II.a.2. Met #DitisVeenendaal voorzien wij zowel online als offline onze eigen inwoners en toeristen van informatie over wat er te doen is in Veenendaal.

II.a.3. Wij vertellen het (historische) verhaal van Veenendaal.

II.a.4. Wij vergroten de bekendheid van Veenendaal in de regio door het profileren van evenementen die passen bij het DNA van Veenendaal.

Wat willen we bereiken?

II.b. Veenendaal heeft een kwalitatief goed fiets-, wandel- en vaarnetwerk.

Wat gaan we daarvoor doen?

II.b.1. Samen met het Routebureau Utrecht leggen wij een nieuw wandel- en fietsknooppuntennetwerk aan in Veenendaal dat aansluit op de rest van de regio.

II.b.2. Wij bevorderen het gebruik van duurzame mobiliteit van en naar recreatiegebieden.

Verbonden partijen Recreatie en toerisme

Dit is niet van toepassing voor dit thema.

Beleid gerelateerd aan thema Recreatie en toerisme

Naam beleidsstuk	Wanneer vastgesteld
Visie Recreatie en Toerisme 2024 - 2028	21-3-2024
Evenementenbeleid Veenendaal blijft verrassen	3-6-2024

Taakvelden thema Recreatie en toerisme

Taakveld (bedragen x € 1.000)	B/L	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	Lasten	190	134	134	134
Totaal 5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie		190	134	134	134
Totaal Thema Recreatie en toerisme		190	134	134	134